

**Met Kerst lachen
alle kinderen**

Toen Aymar Michiels — die aanvankelijk veel in het beroep van visser vond — op 31 juli 1976 in de Sint-Jozefskerk toekwam, zei de allerlaatste suisse Fransje Devos : „Dat is nu eens een échte paster, want j'is van Oostende !” En de kerkflik had het wel bij het rechte einde zeker : Aymar zwom aan de horloge in zee, sprak 'Ostènsch' zoals de kloekste garnaalvisser en droeg het woord van Christus-Jezus ook bij de armste parochiaan binnen. Je hebt persoonlijkheid of je hebt het niet... en daar heeft religie noch politiek iets mee gemeens. Burgemeester Vandecasteele legde getuigenis af kleuren naast zich te kunnen neerleggen wanneer menselijkheid in vraag wordt gesteld. Aymar Michiels blijft hierbij niet in gebreke. „De huidige rooie burgervader van Oostende valt best mee. Hij komt eerlijk en eenvoudig over.” Wat niet zeggen wil dat Aymar zijn akkoord betuigt aan priesters om de politieke arena binnen te stappen : volgens hem moet een priester zó neutraal zijn, dat hij bij iedereen mag binnenkomen...

Waar onze journalistieke ster zopas boven de Oostendse koninklijke St.-Jozefsparochie bleef stilstaan, waren we een ruime tijd overgelaten aan de goede zorgen van de opperherder aldaar. Pastoor Aymar Michiels, in wiens voornaam men al eens één van de 'drie koningen' zou durven vermoeden, maar eigenlijk een warme band betekent met mensen uit het Franse Enghien-les-Bains naarwaar vader en moeder vluchtten tijdens de grote oorlog in 1914.

Men mag het stellen dat pastoor Michiels zowat alle toonaarden van het menselijk bestaan betokkelde en bezong. Zijn vader Jozef was 54 toen hij stierf, zijn broer Raoul amper 27 en enkele jaren geleden overleed zijn oudste broer Roger. Als het leven een strijd is, dan hebben eerwaarde Aymar — en moeder Irma Proost! — nooit een stap opzij gezet. In 1949 brak hij 's Herensbrood in stukken in Frankrijks roodste bolsjevestenparochie Courbevoie en zweert vandaag ooit in de Oostendse Christinastraat aan de moeder van een prostituee de mooiste berechting uit zijn carrière te hebben gesacreerd...

Priesters als Jos Cardijn en Jos Verhelle, traden uit eng catholicisme

Voor de grote oorlog waren Pervijzenaars Jozef Michiels en vrouw Irma Proost groot-handelaars in graan en hierom gewaardeerd door alle boeren van Veurne-ambacht. De vier jaar durende wereldbrand maakte hieraan abrupt een einde, bij zover dat het al twee kinderen tellende gezin de benen nam naar Frankrijk.

— **Wat kreeg je van vader mee?**

— **Aymar:** „Vader was een ingoede man die me ooit zei: 'al de plannen die ik gemaakt heb, zijn niet uitgekomen en eigenlijk mislukt. Maar al wat in de plaats kwam... is eigenlijk veel beter!' Hij was getrouwd in 1908, startte een handel op in Pervijze die door de oorlog helemaal werd verwoest. Toen hij vluchtte naar Parijs heeft hij hard moeten werken voor vrouw en twee zonen. Tenslotte werd hem de zware economische crisis van de 30'er jaren ook niet bespaard.”

— **Wat onthou je van moeke?**

— **Aymar:** „Een door de Heer verwende dame die in 1981 liefst 94 lentes werd. Irma Proost was een sociaal persoon bij wie bij manier van spreken iedereen welkom was. 'Je moet nooit iets vrezen', zei ze altijd, 'er zal wel altijd iemand zijn om je te helpen.' Toen vader stierf nam zij het handelsheft in handen. Tot haar laatste levensadem was zij enorm jong van hart. Toen ik directeur van het Komense college werd, heb ik haar van haar 80ste tot 91ste levenjaar ieder jaar met een Lourdesuitstap verwend.”

— **Jij en je broers?**

— **Aymar:** „Roger en Raoul zijn in Pervijze geboren en met ma en pa gevlucht naar Frankrijk. Na de grote oorlog

kwam pa naar Oostende om hier aan de Nieuwpoortsteenweg — hoek Toekomststraat — een nieuwe graanhandel op te starten. Hiervoor had vader trouwens verschillende pacht-huizen aangekocht. De Tweede Wereldoorlog pletste het gezin in een nieuwe tragedie, toen broer Raoul, licentiaat economische wetenschappen, op 27-jarige leeftijd bij de slag aan de Leie tussen Bissegem en Zullegem door een Duitse patrouille op 25 mei 1940 werd doodgeschoten...”

— **Bijna per accident in Oostende geboren...**

— **Aymar:** „Omdat de hofsteden in de IJzerstreek bijna allemaal plat gebombardeerd waren en het stroomwater ergens aangetast, zochten vader en moeder hun heil in Oostende. Aldus werd ik er als ras-echte bing van 't zèdteje op 30 januari 1926 geboren. Als speelvogel groeide ik op bij de Zusterkes van St.-Jozef... alwaar leren mijn laatste zorg was. Ik was een tenger, maar spinnijdig baasje... dat graag tegen de voetbal schopte.”

— **Wat bleef er bij uit je jongzijn?**

— **Aymar:** „In het college werd ik heel speciaal geënthousiasmeerd door leraar Jos Verhelle. Dat was een poët die je hart en geest kon open-trekken naar wereldwijde literatuur met inbegrip de taal van Molière. Als je weet dat ik plat ga voor letterkunde! 'We zijn op de kentering der tijden geboren', zei Verhelle, 'en we moeten wachten en vechten voor een nieuwe toekomst. We moeten een plaats veroveren in de maatschappij!' Verhelle en Cardijn waren twee Jossen met ergens dezelfde ideeën. Verliet de Kajotterie ook niet het ongeestige catholicisme, om uit de breedheid van geest de drang naar vernieuwing en opbouw te kweken?!”

— **Hoe Kajotterie een middenstanderszoon boeide?**

— **Aymar:** „In mijn seminarietijd sprak Jos Cardijn mij weldegelijk aan. Het was een kolossale persoonlijkheid die het opnam voor de kleine man. Er zijn miljoenen en miljoenen jongens en meisjes, zei hij, die in de verdrukking staan en

dringend moeten ontvoogd worden!..

„Je moet geen universitair zijn om te slagen in je leven!“

Iedereen viel op zijn gat, toen Aymar Michiels op een goeie dag kond maakte dat hij naar het seminarie ging. Was de christelijke familie Michiels inderdaad niet van liberale bloede en werd er niet drie dagen lang gefeest en gevierd toen in 1908 ma en pa in Vladslo trouwden?

— **Nooit weggeweest van een meisje?**

— **Aymar:** „Als snootap heb ik veel meisjes geplaagd, zelfs langs de boulevard een voetje gelapt. Maar verliefdheid heeft nooit mijn hart belaagd. Ik zou in mijn leven maar twee meisjes heel graag zien, mijn moeder... en de heilige maagd Maria.“

— **Op weg naar priesterschap, nooit getwijfeld?**

— **Aymar:** „Toen de Oostendse pater Jozef Dangreau 60 jaar geleden in China werd vermoord, heeft dit mij fel aangegrepen. Ook ik wilde naar het Azië van Tibet en Peking, ook ik was bereid mijn leven te geven. Twijfels hebben me er nooit onderuit gehaald in de zes jaar middelbaar, twee jaar klein seminarie Roeselare en vier jaar groot seminarie Brugge. Mijn grote strijd was wel: zal ik hier blijven... of zal ik toch naar andere werelddelen trekken?“

— **Dan word je priester gewijd...**

— **Aymar:** „Dat was wel een bijzondere week voor de H. Hartkerk, want met Gabriël Boutten, Vital Mahieu en ikzelf werden er liefst drie priesters in één week gewijd. Mijn moeder en broer waren aanwezig en toen besepte ik tenvolle, hoeveel onze ma voor mijn roeping had gebeden. Ikzelf was één brok geluk. Al moet

ik zeggen dat ik al heel mijn leven een blij mens ben geweest: zó als leraar, zó als surveillant, zó als directeur, zó als pastoor van de koninklijke parochie Sint-Jozef!“

— **Kun jij communist en socialist begrijpen?**

— **Aymar:** „Met het vooruitzicht op een collegecarrière in het Franstalig college van Komen vroeg ik de kardinaal van Parijs of ik in zijn gebied een stage kon doen om mij te vervolmaken in de Franse taal. Ja hoor, ik werd benoemd in het rode Courbevoie ofte een parochie van zo'n 30.000 mensen... waar het overgrote deel communistisch was, de koster inclusief! Begrijp je nu dat ik duidelijk overweg kan met alle soorten mensen, hoe links en krom ze van opvatting ook mogen zijn...“

„Ik leerde Oostende kennen dankzij fotograaf Anthony“

Nadat Aymar Michiels welgeteld 27 jaar onafgebroken het directeurschap van het college in Komen had waargenomen, werd hij op 31 juli 1976 als pastoor van Sint-Jozef ingehuldigd. Bij Jozef Berden die hij zou bewonderen als ongelooflijk orgelist en improvisator. Een grootmeester, laat Aymar zich ontvallen...

— **Oostende heeft het niet altijd gemakkelijk...**

— **Aymar:** „Hoe Petrus wandelt op de baren... en dat er nogal wat mensen op de Vissersmarkt zijn geboren, kregen wij met de lokale liederenschat mee. Daarenboven konden we rekenen op de prachtige documentatie van fotograaf Anthony die, naar 't gemoed, het visje en het gewone doen van de Koningin der Badsteden niet frapperen kon weergeven.“

— **Er zijn toch nog zoveel arme mensen...**

— **Aymar:** „Omdat ik nog

heel veel huisbezoeken doe, maak ik het bijna iedere dag mee hoe mensen langs A. Pieterslaan, Spilliaertstraat of Karel Janssenslaan — waar zich logischerwijze heel sjieke appartementen bevinden — benepen leven... en het ja, moeilijk hebben om te overleven. Wees gerust er is in onze stad nog veel behoeftigheid... en nog veel meer verdoken armoede.“

Iedere Kerstmis komt God naar ons toe!

Volgens pastoor Michiels zijn de echte armen niet diegenen die aan je deur komen klagen. Echte noodlijdenden moet je ontdekken. Het mag volgens Aymar worden gezegd dat het Oostendse OCMW vandaag zeer goed werk verricht.

— **Zodra bleert Jezuskindeke zijn geluk uit...**

— **Aymar:** „Op Kerstdag geraak ik nooit uitgepraat over de ongelooflijke goedheid die God aan elkeen van ons be-

toont in de geboorte van 't klein Jezuke. Als er een kind geboren wordt is iedereen gelukkig. Ik heb nog nooit een geboorte of doopsel meegeemaakt waar mensen niet blij en vredig waren. Welnu, met Kerstdag is dat evenzo. Meer nog, het lijkt of in die éne kribbe de kindergen van heel de wereld je toelachen!“

— **Jou mooiste kerstlied?**

— **Aymar:** „Ik ben al altijd ontroerd geweest door doodgewone Kerstliederen als 'De herdertjes lagen bij nachte', 'Er is een roos ontsprongen', 'Suza Nina', 'Stille nacht'. Laat men maar met Duitse, Franse en Engelse songs aandraven, ikzelf hou van de eenvoudige, volkse Vlaamse liederenschat...“

— **Na stille nacht breekt 1999 door...**

— **Aymar:** „Ik ben altijd blij een nieuw jaar te beginnen. Een andere aanhef betekent iets nieuws doen, waarin altoos een interne kracht schuilt. Mijn wens is dan ook in 1999 mij nog meer in te zetten voor mijn volk en voor mijn parochie. Ik zou ergens nog meer contact en nog meer voeling willen hebben met mijn mensen. Dicht bij hen staan... en hen nog meer ontmoeten...“